

snovij. Radi tega pa tudi ni treba za vsako zemljo vseh treh navedenih gnojil, kakor je že iz navedenih treh receptov razvidno, v enaki meri in večkrat bi kmetovalec eno ali drugo brez potrebe dodajal. Zavoljo tega je priporočljivo v početku vedno poskuse v malem delati. Če je rast krepka a rodovitost slaba, potem gotovo primanjkuje fosforove kisline, mogoče tudi kalija, če je slaba, primanjkuje dušica, kalija, mogoče tudi fosforove kisline itd. Zato pa se vinograd v več delov po 100 m² razdeli ter na enem delu poskuša s fosfati, na drugem z duščenavimi snovmi, na tretjem s kalijevimi snovmi, potem v zvezi fosfatov s kalijem itd. Kjer bode vspeh največji, pri tem pa potem ostanemo.

Opomniti nam je še tudi to, da se daje pepel nadomestiti s stenfurtskimi solmi n. pr. kainitom, kateri ima okoli 16 odstotkov kalija, toraj $\frac{1}{3}$ več, kakor pepel in ga je toraj tudi skoro $\frac{1}{3}$ manj treba. Stane pa metrični stot okoli 3 gld. 50 kr.

Na mesto superfosfatov je tudi dobra Thomasova moka, katera stane metrični stot okoli 2-85 gold. do 3-85 gld. in ima okoli 12% fosforne kisline, pa ta ni tako lahko raztopna. Te je treba okoli dvakrat toliko, kakor superfosfata, pa tudi dalje traja, kakor oni. Sploh pa najdemo sestavino teh umetnih gnojil skoro v vsaki kmetijski knjigi, ter zamoremo jih potem sami ceniti in eno za drugo zamenjavati, kakor nam že bolj kaže.

S tem je namen tega spisa dosežen. Opozoriti smo samo hoteli, da treba rastline hraniti, ako nočemo imeti še več uzroka za jadikovanje. Navedli smo pa tudi načine, kako si naj umni gospodar, kateri ima lepo navado, pred početkom vsacega dela lepo računati, spored razmer v raznih slučajih v tej zadevi pomagati. Priporočati nočemo ne enega ne drugega načina posebno, kajti razmere so različne in eno ni za vse. Radi tega pa bolje, da si vsak svoje po svoji pameti izbira. Ta spis ima tudi samo namen kratkega navoda. Kdor želi temeljito skrivnosti umnega gnojenja spoznavati, ta si mora vže obširnejo knjigo naročiti. Gnojenje je danes v znanstvenem kmetijstvu tako obširen predmet, da so že jeli debele knjige z njim polniti, toraj ni mogoče celega v nekolikih vrsticah spraviti. Delajmo pa, kakor sicer hočemo, toda napravimo si tudi za načelo: gnojimo ne samo travnike in polje, gnojimo tudi naše vinograde in sadunosnike ter polnimo s tem naše kleti, shrambe in žepe! Spoznajmo, da smo našega tužnega gmotnega stanja največ sami krivi, poboljšajmo se toraj, pričnimo pri gnoji, pri temelji kmetijstva in ne bodemo več našo živino in rastline sumničili. J. Belé.

Telečja mrzlica.

Kedar krava povrže, nagodi se večkrat, da dobi mrzlico in pravi se ji vsled tega »telečja mrzlica«. Kaj je te nevarne bolezni krivo, ni se še doslej dognalo in vsled tega še tudi ne znajo zdravila za-njo, vsaj ne takega, da bi se človek smel na-nj zanesti. Izkušnja pa nam kaže, kako naj ravnamo pri breji kravi, da ne dobi bolezni. Najprvo je pri tem, da ji nekaj časa, predno povrže, ne damo obilne krme pa tudi kake štiri dni potem ne. Krma ji služi samo seno, ali snažno mora biti in tako tudi voda, katere dobi za pijačo; voda pa ne sme biti premrzla.

Ako krava ni preveč debela, kaže dajati ji kakih deset dnij, predno ima povreči, samo sena in ne preveliko; če je debela, tedaj bode pa s tem že prej začeti. Vrhu tega pa je dobro, ako ni premrzlo ali sploh slabo vreme, voditi kravo vsak dan nekaj časa, po pol ure, na prosto, da se razhodi. Kedar pa je krava že blizo, da povrže, mora stati na kraji, da je ne doseže preprih in dobro je, ako se odene brž, ko povrže, z vol-

neno odejo. Kdor ravna tako, ne bode mu iz tega škode, pač pa si skorej gotovo zavaruje kravo, da ne dobi »telečje mrzlice«.

Sejmovi. Dne 26. marcija na Bizeljskem, v Celji in v Slov. Gradci. Dne 38. marcija v Imenem. Dne 31. marcija v Gradci in na Bregu v Ptuiju (za svinje.) Dne 2. aprila v Artičah in v Dramljah.

Dopisi.

Iz Glezanjevca pri Ljutomeru. (Zborovanje.)

Občni zbor »bralnega društva« je bil dne 9. februarja v učilniških prostorih. Tega dneva se je vsak veselil, le enemu, ki vedno škili v bismarkijo, ni dalo mirovati. In ta je naš g. nadučitelj Juvan. Ko mu je predsednik kr. šol. sveta naznanil dovoljenje, da bralno društvo sme v učilniških prostorih zborovati, ni besede zinil, le omenjeno nedeljo si k mizi vsede učena nemška glava in prepiše odlomek § 29 šolske postave l. 1870, ki ga je po dolgem iskanja komaj našel. Nam je ta paragraf brez Vas g. Juvan znan. Vi že brž dolgo niste § 24, 26, 33 niti pogledali, zato Vam svetujemo, da si jih še v pravem času k sreči vzemete ter zapomnite, da s krajnim šolskim svetom nimate zapovedovati. Vase obnašanje nas ni motilo, temveč še bolj navdušilo, saj smo znali, da je Vam bralno društvo trn v peti in se jezite na-nj. Ljudstva je k zborovanju prišlo od vseh stranij v tolikem številu, da ga šolski prostori niso mogli objeti. Med pričujočimi smo v naše veselje zagledali veliko gospodov, gospá in gospodičin iz Ljutomera, tudi od Male nedelje in od Svetinj smo imeli goste. Zborovanje se je pričelo s krasnim petjem pod spretnim vodstvom gosp. pevovodja iz Ljutomera. Nato pozdravi predsednik, gosp. Vinc. Kosi pričujoče s prisrčnimi besedami in v svojem govoru primerja bralna društva trdnjavi, pred katerimi trepečejo nemškutarske glave in želi, naj bi tudi naše bralno društvo stalo močno, naraščalo, cvetelo in obilnega dobrega sadu prinašalo. Iz ust tajnikov smo slišalo, da naše društvo šteje 57 udov, kar je za našo mlado društvo velika čast. Blagajnik nam poroča, koliko lepih knjig in dobrih kat. časopisov je za ta denar nakupil in naročil in še vendar nekaj v kasi prihranil; zato se mu je za modro gospodarstvo občna hvala izrekla. Naše društvo ima veliko dobrotnikov, ki so mu poklonili dobre knjige, med njimi preč. g. Osenjak, za kar se jim tukaj izreka topla zahvala. Sledila še je volitev novega odbora, pri kateri so bili potrjeni vsi prejšnji odborniki, le Vogričevci in Kamenščanci so si izvolili nova. Ko se se dožene, kako bi se dale odpravile nekatere pomanjkljivosti zastran pošiljanja časopisov, povabi g. predsednik č. g. Bohanca, domačega kaplana, k besedi. Le-ta so v jasni besedi razložili in pokazali na dobrote »bralnih društev«. V njih se bistri um, blaži srce ter se spoznava lepota materne jezika in nagiba ljubiti ga in spoštovati do hladnega groba. Razprava je bila živa in jasna, in je bila z večkratnim živahnim odobravanjem potrjena. Privabil je ta govor veliko novih udov, tako da zdaj društvo šteje 88 udov. Končno še se je prebral list preč. g. dr. Feuš, kn. šk. duhovnega svetovalca in profesorja bogoslovja v Mariboru. Za blagodušni dar (-Zg. Danica-) mu je donela prisrčna zahvala. Gospod predsednik se zdaj zahvali vsem pričujočim, ki so se zborovanja vdeležili ter sklene zborovanje s trikratnim živio presvitlemu cesarju. Bog pa blagoslovi bralno društvo, da prinese in rodi zlahten sad! Po zborovanju je bila prosta zabava pri g. Lebariču, pri kateri so se slišale lepe napitnice, med

katerimi pa je bila najlepša Cezanjevskim gospodinjam. Bog živi vrlje Slovenke!

Iz Čadrama. (Posvečenje novega križeva pota.) V kratkem času treh tednov smo bili v našem kraju priče žalosti in sicer 17. februarja v Konjicah, ko so mil. g. celjski opat tamošnjega v. g. nadžupnika, duh. svetovalca in dekana Fr. Mikuš v nazočnosti 30 duhovnikov in brezštevne množice ljudi iz celega okraja kljubu grdemu vremenu spremili najprej k mrtvaškemu opraviilu v farno cerkev, kjer so po opravljenih zadušnicah slovo vzeli od pč. gospoda, ki so blizu 10 let konjiško nadžupnijo vodili in so hvaležno omenili še dveh prednikov pč. g. Jožefa Rozmana in dr. J. Ulaga, in so te tri vč. gg. primerjali trem učencem Gospodovim Petru, Jakobu in Janezu in so rekli, kdor je poznal učenega dr. J. Ulaga in njih ravnanje, ta se mora spominjati vere Petrove, in dela za konjiško nadžupnijo toliko imenitnega Jožef Rozman, ki so celo konjiško zdaj tako lepo cerkev prenovili, mora se spominjati njih trdnega zaupanja v božjo pomoč, kakor ga je kazal sv. Jakob. Rajni pč. g. Fr. Mikuš pa, ki so imeli tudi za vse dobro veselje, so še posebno ljubezen vsem radi skazovali, kakor nekdanj sv. Janez in so to v vseh svojih službah v Celji, pri Novicerkvi, na Dobrni, v Brezicah in Konjicah kazali in so vse ljubili in bili od vseh ljubljani, upamo, da tudi od Boga, kateri jih je v 71. letu njih starosti iz tega sveta k večnemu plačilu poklical. Po nagrobnici bila je še slovesna mrtvaška sv. maša, libera in spreved po celem trgu, kjer so črne zastave vihrale in črno zavite svetilnice gorele, na pokopališče k sv. Ani. Vzvišena rodbina kneza Hugo Windischgrätz, vsi c. kr. uradniki, tržani in neštivilna množica kmečkega ljudstva bila je navzoča in spodobnost krščansko je motilo le to, da so med sv. mašo ognje brambovci pokriti v cerkvi stali proti vsem postavam in proti dostojnosti. Bilo je že davno poldne, ko smo truplo rajnega zemlji izročili in duši blagega pč. gospoda želeli večni mir. (Konec prih.)

Iz Prihove. (Smrtna kosa) je pokosila pridno mater Ano Rudolf, kmetico na Prelogah. Rajnka je bila povsem vzgledna, silno skrbna in vestna gospodinja. Rada je s svojim možem prebirala »Slov. Gosp.« in razne spise, ter si potem marsikaj dobro vravnala pri gospodarstvu. Bila je pokojnica tudi dobra kristjana. Z veseljem je hodila v cerkev in svete zakramente prejela. Spoštovala je namestnike Kristosove, zato je zadobila milost prejeti sv. zakramente umrjočih. Komaj tri dni je ležala v bolniški postelji, še upajoč zdravja. Zadnji večer v skrbeh, da ne bi včakala jutra, prosila je za spovednika. Pri polni zavednosti prejme pobožno sv. popotnico, in kmalu potem mirno umrje. Bodi ji zemljica lahka! Jz.

• **Od sv. Lenarta pri Veliki nedelji** (Čitanje.) Redko kedaj se izvje od naše male župnije kaj po časnikih, vendar pa nam je »Slov. Gospodar« v 6. številki v vrstah za poduk in kratek čas prinesel resnično in za nas slabo vest, in sicer, da izve slovensko ljudstvo še bolje, da se naša župnija ne nahaja v kalendarju družbe sv. Mohora. Žalostno je to za našo župnijo, bilo pa bi še slabše, ako res ne bi imeli nobenega uda v tej prekornosti družbi, ali kolikor je meni znano, šteje naša župnija okoli 20 udov, pa se morajo po drugih župnijah, kakor pri sv. Marijeti in Veliki nedelji vpisati. Uzroka za to nimajo drugega, kakor da v domači župniji nihče neče nabirati in zapisovati. Da naše ljudstvo rado prebira slovenske bukve, vidi se iz tega, da si jih marljivo izposojuje od šolske bukvarne in od drugih udov Mohorske družbe, kakor tudi iz tega, da samo v našo občino, ako se ne motim zahaja, letos 7 »Slov.

Gosp.« in še nekaj drugih listov. Škoda pa je resnično, posebno za našo mladino, da se pri nas premalo skrbi za družbo sv. Mohora, gotovo vem, da bi se dosta nepotrebne in grdega odvrnilo, ako bi po zimi ljudje, posebno mladi, mesto pohajkovanja čitali več lepega in koristnega. Da pridemo prej ko slej do tega, pomozimo nam Bog!

Iz Ponikve. (Podružnica sv. Cirila in Metoda.) Naša podružnica sv. Cirila in Metoda je zborovala dne 21. februarja. Udeležba je bila povoljna, za kar gre posebna zahvala gosp. gostom iz Šmarja, Šent-Jurija in Celja. Najizdatnejše so nas podpirali vrli Šmarijčani, ki so družbi poklonili lepo svoto 7 fl. 60 kr. Za olepšanje prostora pa so dali č. g. župnik dve lepi podobi sv. blagovestnikov. Omeniti mi je, da se naš g. župnik zelo zanimajo za prosep naše podružnice. Ne samo, da so sami redni ud, nagovorili so tudi svoje ljudi, da so k družbi pristopili bodisi kot letniki ali podporniki z zneskom 3 fl. 40 kr. To je posnemanja vredno! Zborovanje se je vršilo popoldne. Po primernem nagovoru in pozdravu g. prvomestnika velikega posestnika F. Podgorška, povzel je besedo tajnik, g. učitelj F. Šetine in je v svojem poročilu razjasnil namen in korist glavne družbe. Blagajnik g. nadučitelj J. Dobnik je bil z uspehom popolnoma zadovoljen. Odposlali smo v Ljubljano 23 gold. V odboru so vstali prejšnji gosp.: Fr. Podgoršek, prvomestnik, Jožef Dobnik, nadučitelj — blagajnik, F. Šetine, učitelj — tajnik; njih namestniki: Gasper Šenica, Mih. Zdošek in Anton Goluf. Prosta zabava, ki je sledila rednemu zborovanju, bila je živahna in zanimiva. Pogrešali smo pa več domačih okoličanov. Ponikovljani se radi prištevajo zavednim Slovincem, a vabilom, katerih smo razposlali blizu sto, odzvalo se je le pičlo število. Morebiti je bil temu kriv pustni čas, nadjamo se pri prihodnjem občenem zboru tem večje vdeležbe. F. Š.

Iz Št. Lovrenca v Puščavi. V bližnji občini Kumen je bil dne 17. marca enoglasno izvoljen za novega župana g. Josip Korman, po domače Pergauer, za svetovalca pa gg. prejšnji župan Gašpar Lampreht in Miha Ladinik. Odborniki so gg.: Peter in Martin Korman, Ivan Goričan, Anton Bresočnik in Blaž Šlaus. Vsi so poštene, občespoštovani narodnjaki in verni katoličani. Zatorej se jim lahko z zaupanjem izroči krnilo, imenitne slovenske občine, katera že šest let uraduje v maternem jeziku. Z veseljem se mora opomniti, da nasprotniki že drugokrat k volitvi niso niti prisli in trdno smemo upati, da v tej občini za zmiraj na tleh ležijo nemčurstva stari stebri. — Kakor se sliši, pa so tudi v Činžatu pri občinski volitvi zmagali Slovenci s šestimi odborniki proti trem nasprotnikom. Toti so sicer ugovarjali pri višji oblasti zoper prvo volitev a brez uspeha. Vrezali so se in dobili dolg nos, kakor poročamo kmalu.

Iz Ribnice. (Sumničenje.) Ker sem že od več stranijsl, kako »ljubeznivi« Ribničani pogrevajo mene kot dopisnika »z Ribnice« v predzadnjih dveh listih »Gosp.« o g. J. P., blagovolite, gospod urednik, potrditi, da jaz nisem pisal omenjenega dopisa, kakor tudi ne »strašne« notice o »nemški ženi.«*) Dostavim tudi, da ni baš častno sumničati in iskati dopisnikov, ko se lahko opraviči vsak, ako se komu dozdeva, da se mu je kakšna krivica zgodila. Ob enem se zahvaljujem na pošiljanji »Marburgarice«, ker moji in njeni nazori se ne strinjajo. Toliko v pojasnilo. Filip Miklavc.

*) To Vam lahko potrdimo, za naš list pa se zglosite z reklamacijo. Reklamacije so poštnine proste in na c. kr. pošti izvedo po njih, da je pri dopešiljanji kak nered. Če se pa list reklamira v pismu, ostane jim vse n znano. Uredništvo.